

Volební program pro volby do zastupitelstva hlavního města Prahy 2026

PRAHA JE MĚSTO, NE PODNIKATELSKÁ ZÓNA

LEV!CE

Úvod

Chceme Prahu jako místo, kde se dá žít. Kde na všechny smysly neútočí reklamy a byznys. Chceme ji tichou, příjemnou a inspirativní. Chceme v ní přežít vedra. Chceme více jistoty pro její obyvatele. Chceme solidaritu s chudými a lidskost v boji proti bezdomovectví. A jak toho docílíme?

1. Bydlení je právo

V Praze máme jedny z nejdražších nájmů v poměru ke mzdám a žalostně malý fond dostupného i sociálního bydlení. Praha musí potřebný bytový fond budovat mnohem aktivněji než dosud – jednak sama na pozemcích, které ještě nerozprodala, a jednak tím, že konečně přestane jít developerům na ruku a začne po nich požadovat v plánovacích smlouvách dostupné bydlení ve skutečně potřebném množství a potřebných typech.

Budeme chtít, aby stejně jako ve Vídni dvě třetiny kapacity nových developerských bytových projektů tvořilo dostupné a sociální bydlení, jehož výstavbu bude město dotovat. Ve smlouvách s developery prosadíme nejen dostupné bydlení, ale i férový podíl firem na financování infrastruktury města, včetně zdravotních a vzdělávacích služeb.

I když nový Metropolitní plán a výhledově i novela stavebního zákona posílí pozici developerů, pořád budou potřebovat od města součinnost – a tuto součinnost nebudeme poskytovat developerským projektům, které nejsou pro město výhodné.

V městských bytech nájem nepřekročí 60 % tržní ceny a smlouvy budou na dobu neurčitou. V sociálním bydlení – které bude tvořit 10 % z fondu – budeme důsledně používat přístup Housing First, kdy lidem bez přístřeší nejprve nabízíme bydlení a spolu s ním relevantní sociální péči. Budeme vzdorovat represivním snahám řešit bezdomovectví vykázaním či kriminalizací.

Byli jsme proti schválení Metropolitního plánu v jeho nynější podobě, zvláště proto, že velké množství námitek spolků i městských částí spadlo pod stůl. Budeme podporovat každou jeho změnu ve prospěch obyvatel, i když v některých případech bude pozdě – některé rozsáhlé pozemky změnilo majitele brzy po schválení plánu.

V rámci zákonodárné iniciativy Prahy budeme prosazovat zdanění středně- a dlouhodobě prázdných nemovitostí tak, aby Praha nebyla atraktivní destinací pro investiční spekulanty. Bydlení je právo, ne byznys.

Praha nesmí být městem, kde se vyplatí nechat dům spadnout, protože prázdný pozemek má pro investora větší cenu než zachovaná stavba. Dlouhodobě prázdné budovy vyvlastníme a dáme k dispozici komunitám a družstvům.

Byt není hotel a ubytování turistů v prostorách kolaudovaných jako byty je již nyní nelegální. Budeme podporovat důsledné vymáhání stavební legislativy, aby byty nebyly používány pro účely krátkodobého ubytování přes Airbnb a podobné platformy. Nejsme proti tomu, aby obce dostaly pravomoc regulovat počet nocí, po který je možné poskytovat ubytovací služby v prostorách rekolaudovaných jako ubytovací jednotky.

2. Školství bez stresu

Střední školy čelí návalu populačně silných ročníků a poptávka po místech zůstane i v budoucnu. Nechceme, aby nečinnost politiků připravila desetitisíce dětí o možnost studovat maturitní obory. V Praze chybí okolo dvaceti středních škol a není možné je-jich vznik ponechat soukromému sektoru. Je třeba, aby je samospráva začala stavět co nejdříve. V nejbližších letech bude třeba urychleně navýšit kapacitu použitím modulárních stavebních řešení a navýšením kapacity rekvalifikačních kurzů na učitele střední školy.

Přechod na střední školu se nemá stát byznysem se strachem. Chceme proto navyšovat kapacity čtyřletých gymnázií a žádaných odborných škol maturitních oborů, a zároveň snižovat sociální nerovnosti při přijímacím řízení. Město může školám financovat bezplatnou přípravu na přijímací zkoušky pro děti, které si nemohou dovolit placené kurzy, a aktivně prosazovat spravedlivější nastavení přijímacího systému. Cílem je, aby o přístupu ke kvalitnímu střednímu vzdělání nerozhodoval příjem rodiny ani možnost zaplatit soukromou přípravu.

Budeme podporovat základní umělecké školy a další zájmové a sportovní aktivity tak, aby chudé děti nebyly diskriminovány. Budeme rovněž podporovat obědy a pomůcky zdarma.

Ředitelům všech typů škol poskytneme mentorování a pracovníky na pomoc s administrativou, aby měli více kapacity na učení a vedení

pedagogického sboru. Rozšíříme podporu pro třídní asistenty a asistentky, aby školy mohly poskytnout maximální podporu i žákům s různými typy znevýhodnění.

Budeme podporovat studentské a žákovské samosprávy a poskytneme mentoring, aby věděly, k čemu tyto samosprávy slouží.

Praha je univerzitní město a měla by vytvářet podmínky, aby v ní mohli studovat i lidé, kteří nemají finanční podporu rodiny. Nedostupné bydlení dnes nutí řadu studentů pracovat v rozsahu, který omezuje samotné studium. Chceme se zapojit především tam, kde pro to máme vlastní nástroje: vyčlenit městské pozemky a vhodné budovy pro vznik dostupných kolejí a studentského bydlení, spolupracovat s veřejnými vysokými školami na jejich výstavbě a rekonstrukci a nabídnout pro tyto projekty dlouhodobé zvýhodněné pronájmy městského majetku. Nevyužívané městské objekty budeme prověřovat také pro dočasné studentské bydlení, studovny a univerzitní zázemí.

Nenahradíme financování vysokých škol státem, ale snížíme životní náklady v Praze, které dnes řadě lidí přístup k vysokoškolskému vzdělání fakticky komplikují.

3. Kulturu místo reklamy

Veřejný prostor má být na trávení volného času a bezpečné cestování. Nemá být plný blikajících světel a reklam. Chceme proto zklidnit tento prostor odstraněním komerčních ploch a oživit ho nezávislým uměním nebo veřejně prospěšnými projekty.

Budeme podporovat boj proti velkoplošným billboardům, proti návratu již zakázaných reklamních plachet přes okna domů, a navrhopat v parlamentu legislativní zákaz světelné reklamy v oknech a jiných typech rušivé reklamy.

Jsme proti reklamám promítaným na stěnách tunelů metra. Vnímáme je jako další reklamní smog a možné zdravotní riziko.

Současne chceme posílit původní tvorbu v městských kulturních institucích. Budeme podporovat vznik dlouhodobějších autorských pozic pro dramatiky, skladatele, libretisty, básníky a další tvůrčí profese a usilovat o spravedlivé podmínky jejich práce, odměňování a licencování vzniklých děl. Městské kulturní instituce nemají být pouze místem uvádění

hotové tvorby, ale také prostředím, ve kterém může nová tvorba soustavně vznikat.

Chceme smysluplná pravidla pro pouliční umění. Po vzoru Itálie a Španělska zavedeme několik kategorií zvukových emisí. Nebude možné hrát na jednom místě více než hodinu denně, ale bude možné se posunout na jiné stanoviště i na stejném břehu Vltavy. Přidáme se k aplikaci Openstage, která zobrazí všechna povolená místa k produkci a umožní rezervovat si místo až měsíc dopředu. Zvukové emise omezíme i mimo historické centrum.

Vytvoříme speciální grantový fond na spolupráci studentů uměleckých profesí s nemocnicemi, úřady a domovy pro seniory. Podpoříme tak mezigenerační spolupráci a pochopení a vytvoříme možnosti placené praxe v oboru studentům umění.

Pro Prahu prosadíme vlastní princip „procenta na umění“, abychom z vybraných městských investic pravidelně vyčleňovali část prostředků na kvalitní umění ve veřejném prostoru. Tím zlepšíme estetickou a kulturní kvalitu veřejného prostoru, posílíme Prahu jako kulturní metropoli a vytvoříme stabilnější placené příležitosti pro umělce. Budeme usilovat o to, aby zakázky vznikaly prostřednictvím otevřených veřejných soutěží s nezávislými odbornými komisemi a jasnými pravidly. Umění ve veřejném prostoru tak nebude výsledkem osobních vazeb a nahodilých rozhodnutí, ale dlouhodobé a transparentní kulturní politiky města. Zaměříme se na údržbu stávajících uměleckých děl, úpadek a chátrání veřejného umění nemá v naší historii obdoby.

Praha má dostatek divadelních a kulturních prostor, řada nezávislých scén však funguje v dlouhodobé finanční nejistotě. Nechceme podporovat jen jednotlivé projekty, ale podmínky, ve kterých může soustavná umělecká práce skutečně vznikat. Budeme proto podporovat stabilní víceleté provozní financování nezávislých divadel, performativních scén a dalších kulturních prostorů, jejich dlouhodobý přístup k městským prostorům za dostupných podmínek a financovat i technické, produkční a personální zázemí. Součástí podpory musí být také respekt k umělecké a dramaturgické autonomii a důraz na důstojné pracovní podmínky a spravedlivé odměňování lidí v kultuře.

Podpora umění nemá být zdůvodňována pouze jazykem efektivity, excelence, ekonomické soběstačnosti nebo neustálého dokazování

návratnosti. Experimentální umění nevzniká primárně pro zisk a jeho hodnotu nelze poměřovat jen návštěvností, tržbami nebo okamžitým ekonomickým přínosem. Nezávislé umění má hodnotu právě v tom, že může experimentovat, otevírat obtížná společenská témata, zpochybňovat samozřejmosti a vytvářet nové způsoby, jak rozumět světu. Město má vytvářet podmínky pro svobodnou tvorbu, experiment, imaginaci a kritické myšlení.

Budeme podporovat jak existující knihovny, tak vznik nových na místech, kde chybí. Mají nenahraditelný význam i jako studovny a místa setkávání.

4. Doprava doleva

Chceme se zbavit návalu aut. Budeme motivovat dojíždějící řidiče, aby auto nechali na okraji Prahy. Vybudujeme záchytná parkoviště, která budou s Lítačkou zdarma a v zónách zvýšíme pokuty za neoprávněné parkování. Posílíme také parkování pro rezidenty tak, aby mohla auta zmizet z většiny ulic.

Parkování chceme výrazně zdražit, a to v takové míře, aby příjmy z parkovného umožňovaly zlevňování jízdného městské hromadné dopravy. MHD chceme zdarma nejprve pro studenty a důchodce, cílem je MHD zdarma pro všechny obyvatele. Parkovné chceme vybírat progresivně, tedy majetnější provozovatelé vozidel a provozovatelé dražších automobilů (např. SUV) by hradili vyšší parkovné.

Budeme budovat bezpečné cyklostezky a také stojany na kola.

Budeme jednat se Středočeským krajem o posílení železniční dopravy, ale i autobusových spojů. Navíc v lokalitách s nízkou hustotou obyvatel a v hodinách, kdy se hromadná doprava nevyplatí, zavedeme systém Mobilita jako službu po vzoru Finska, tedy formu taxislužby v ceně MHD.

Chceme budovat více pěších zón a zavést více smíšených a školních ulic.

Budeme prosazovat maximální povolenou rychlost 30 km/h v rezidenčních oblastech.

5. Praha, která pečuje

Praha musí počítat s rychlým stárnutím obyvatel a včas budovat dostatečnou síť dostupné péče pro seniory, lidi s demencí a dlouhodobě nemocné. Nenecháme péči o staré lidi soukromému trhu.

Stárnutí není investiční příležitostí pro velké společnosti. Chceme proto rozšiřovat městské a neziskové domovy pro seniory a domovy se zvláštním režimem, podporovat domácí a terénní péči, odlehčovací služby a denní centra a využívat městské pozemky a budovy pro vznik nových zařízení. Soukromí poskytovatelé mohou systém doplňovat, ale Praha musí garantovat, že důstojná péče bude dostupná podle potřeby, nikoli podle toho, kolik si někdo může dovolit zaplatit. Budeme podporovat pracovníky v pečujících oborech, protože bez dostatku kvalifikovaného personálu žádná nová budova problém nevyřeší.

Chceme podpořit dostupné ambulantní psychiatrické a psychologické služby a zároveň rozšířit kapacity azylových domů a dalších forem bezpečného dočasného bydlení. Město potřebuje lépe reagovat na situaci lidí, kteří čelí domácímu násilí a potřebují rychlou, dostupnou a důstojnou pomoc.

Budeme systematicky podporovat prevenci a komunitní péči o zdraví. Součástí bude posílení komunitních, terénních a ambulantních služeb duševního zdraví, rozvoj programů prevence pro děti a mladé lidi, podpora zdravého stárnutí a lepší dostupnost zdravotních a psychosociálních služeb v jednotlivých městských částech.

Propojíme zdravotní, sociální a další podpůrné služby tak, aby prostřednictvím dostupných kontaktních míst člověk dostal nejen okamžitou pomoc, ale také informace a nasměrování k dalším službám, které potřebuje. Zajistíme, aby městské služby byly srozumitelné a dostupné všem, kdo je potřebují, bez ohledu na věk, jazyk, zdravotní stav nebo sociální situaci.

Zahustíme síť bezplatných a bezbariérových veřejných toalet buď stavbou toalet v kamenných budovách nebo funkčními dohodami s restauracemi tak, aby se toalety nacházely maximálně 300 metrů od sebe. Jejich umístění zveřejníme na webu a aplikaci magistrátu i na pouličních orientačních tabulkách. Při plánování veřejného prostoru budeme dbát na to, aby obsahoval dostatečné množství sezení v podobě klasických laviček.

Budeme bojovat proti hazardu ve formě klasických heren či kasin, která jsou často jen špatně zamaskované herny, a proti online hazardu v rámci adiktologických služeb.

Budeme prosazovat zapojování obyvatel do rozhodování v co nejvíce oblastech, včetně územního plánování a zazeleňování města, mimo jiné pomocí občanských shromáždění, sousedských skupin a participativních rozpočtů. Budeme navrhovat změnu zákona o Hlavním městě Praze, aby jednání Rady a komisí HMP i všech městských částí byla až na odůvodněné případy otevřena veřejnosti.

Budeme důsledně podporovat důstojně placené zaměstnanecké poměry v organizacích magistrátu a sociální a environmentální kritéria v tendrech.

6. Přežijeme vedra!

V důsledku klimatické krize je nutné Prahu přizpůsobit letním vedrům, a také dělat vše pro to, abychom ke klimatické změně a energetické závislosti nepřispívali. Kde nemohou stínit stromy, tam v létě nainstalujeme stínění, jaká jsou vidět třeba v Granadě či Málaze.

Budeme budovat zelené plochy, střechy a fasády, a prosazovat, aby obyvatelé mohli snáz zazelenat město i sami a v sousedských skupinách. Budeme podporovat klimaticky odolnou výsadbu a nebudeme sekat trávu na drn. Všude, kde je to možné, budeme aplikovat metody na retenci vody v půdě. Budeme dále podporovat budování nádrží na dešťovou vodu, kterou město použije na chlazení silnic a na zavlažování.

Budeme prosazovat, aby Pražské stavební předpisy obsahovaly ta nejstriktnější pravidla ve prospěch nejen adaptace ke klimatické krizi, ale i její mitigace. Uskutečníme co nejkompletnější ekologickou renovaci všech budov ve vlastnictví města a budeme prosazovat programy i legislativní změny umožňující efektivnější ekologickou renovaci budov v soukromém vlastnictví. Na veřejných budovách mimo památkovou zónu pokryjeme střechy solárními panely a zastíníme jimi městská parkoviště. V památkové zóně budeme instalovat takové druhy fotovoltaiky, které projdou u památkářů.

Na všech vhodných místech vybudujeme geotermální tepelná čerpadla.

Budeme myslet i na potravinovou bezpečnost a podporovat zahrádkářské kolonie, komunitní zahrady všech typů, funkční ekologické zemědělství a agrolesnictví na okrajových pozemcích hlavního města.

Nebudeme podporovat vznik datových center na území Hlavního města Prahy.

7. Neničme centrum!

Přebujelý turismus v centru Prahy způsobuje dlouhodobý pokles počtu obyvatel centra, zejména z důvodu nočního hluku a nelegálního provozování Airbnb v bytech, zatímco lidé z jiných městských částí se turismem zatíženému centru často vyhýbají. Ústavní soud nejednou potvrdil, že právo na pokojný spánek má přednost před právem klubů vydělávat, ale bývalé politické reprezentace na magistrátu se zdráhaly zavést potřebná opatření. Budeme prosazovat časové omezení prodeje alkoholu v centru a otevíracích hodin pro kluby v některých rezidenčních ulicích. Prosadíme rovněž vymáhání stavební legislativy, aby se krátkodobé ubytování neprovozovalo v bytech (viz sekce o bydlení). Budeme pokračovat v boji proti reklamě a naddimenzovaným restauračním zahrádkám.

Navzdory oslabení, které přináší Metropolitní plán a novela stavebního zákona, budeme prosazovat co nejlepší ochranu Pražské památkové rezervace a pokračování práce na regulačních plánech pro centrum města. Tyto plány by měly zahrnout i vymezování funkčního využití ploch coby důležitého nástroje proti overturismu – bude tak možné omezit vznik hotelů, jak dosud umožňoval regulační plán pro Anenskou čtvrť. Sebevědomé město může použít regulační plány i k omezení vzniku přebujelých typů turistických prodejen, jako v Amsterdamu.

Budeme prosazovat omezení vjezdu automobilové (a nejen tranzitní) dopravy do centra Prahy.

Nebudeme pasivní vůči vlastníkům a investorům, kteří nechávají památkově hodnotné domy chátrat v očekávání, že jejich zánik otevře cestu k výnosnější nové výstavbě. Chceme aktivní ochranu architektonického a kulturního dědictví a chceme využívat dostupné právní nástroje, důsledně vymáhat údržbu, bránit účelovému chátrání a při dlouhodobém zanedbávání hledat cesty k převzetí, odkupu či novému

veřejnému využití objektu. Kulturní památka není jen soukromý majetek, ale součást paměti a hodnoty města.

V Praze 10.9.2026